

## STOTTEREN

Praten leer je met vallen en opstaan, net als lopen. Praten is het zeggen van woorden en zinnen, maar ook vertellen wat je denkt of voelt. In bepaalde periodes gaat het leren praten zo snel, dat een kind moeite heeft gedachten vlot in woorden om te zetten. Ook kan er iets haperen aan de samenwerking van alle spieren die je nodig hebt om vloeiend te kunnen praten. Het gevolg kan zijn dat een kind over woorden gaat struikelen. Meestal gaat dit vanzelf over, maar niet altijd. Het kan stotteren worden.

### Wat is stotteren?

Iedereen weet wel wat stotteren is. Maar bedoelen we er allemaal hetzelfde mee? Er zijn veel manieren van stotteren:

- Woorden herhalen: **maar maar maar mag ik dan ...**
- Delen van een zin herhalen: **en toen en toen en toen ...**
- Delen van een woord herhalen: **de pa pa pa paraplu**
- Klanken (letters) herhalen: **t t t toen**
- Klanken langer aanhouden: **mmmmag ik...**
- Op een klank vastzitten, de klank "komt er niet uit": **P oes**
- Stopwoorden gebruiken: **maar... nou...ik kon...nou...er niets aan doen**
- "moeilijke"woorden veranderen: **poes wordt zo'n beest**

Meestal stottert een kind niet als het zingt, scheldt, tegen dieren of kleinere kinderen praat of als het kind toneel speelt.

### Waardoor verergert stotteren?

Stotteren kan erger worden bij voor een kind spannende gebeurtenissen zoals:

Een verjaardag, een ziekenhuisopname, een verhuizing, Sinterklaas, de geboorte van een broertje of zusje, het schoolreisje.

Het kan ook zijn dat het kind te hoge eisen aan zichzelf stelt of dat u als ouder teveel verwacht. Bij sommige kinderen is de week wel héél erg overbeladen...

Misschien kan uw kind zijn verhaal niet kwijt: er wordt niet goed naar het kind geluisterd of het wordt vaak in de rede gevallen.

Reacties van ouders, vriendjes, leerkrachten en anderen kunnen van invloed zijn: uitlachen, nadoen, overbezorgd zijn, "helpen", negeren.

### Welke gevolgen kan stotteren voor uw kind hebben?

- Het kost uw kind méér tijd om iets te zeggen en dat merkt het ook
- Het kind zegt niet alles wat het zeggen wil
- Het wil niet praten of praat weinig
- Het schaamt zich
- Het heeft moeite met oogcontact
- Het gaat zich agressief gedragen
- Het wordt nagedaan of gepest
- Het is bang om te praten
- Er ontstaan meebewegingen, zoals knipperen met de ogen of stampvoeten

### Tips voor ouders, verzorgers en leerkrachten

- Luister naar **wát** het kind zegt, niet naar **hoe** het kind het zegt
- Neem de tijd om naar het kind te luisteren
- Laat het kind uitpraten: maak het woord of de zin niet af
- Dwing het kind niet om te praten, als het dat echt niet wil, vooral in het bijzijn van anderen
- Houd oogcontact als het kind stottert
- Leer het kind géén "trucjes" om beter te praten, zoals: **eerst nadenken, dan praten** of **haal eerst eens diep adem**
- Praat zelf in een rustig tempo en gebruik niet teveel ingewikkelde zinnen
- Stel niet te hoge eisen; lever geen kritiek op het spreken van het kind
- Prijs het kind om de dingen die het goed doet, vergroot daarmee het zelfvertrouwen
- Lach het kind niet uit en doe het niet na
- Plaats het kind niet in een uitzonderingspositie door stotteren te "belonen" met extra aandacht
- Als het kind over het stotteren wil praten, ga er dan op in
- Praat niet in het bijzijn van anderen over het stotteren van het kind
- Bereid belangrijke gebeurtenissen goed voor: praat er van te voren over

**Neem contact op met de logopedist, als u nog vragen heeft!**

Preventieve Logopedie, Mercurion 36, 6903 PZ Zevenaar

Tel.: 0316-341618, Email: [logopedie@wsnsdeliemers.nl](mailto:logopedie@wsnsdeliemers.nl)